ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
دوشنبه • ۱۵ بهمن ۱۳۹۷
۲۸ جمادی الاول ۱۴۴۰ • ۴ فوریه ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۳۰
۱۲۵۳

درباره فیس بوک، آمارها و اتهاماتش به بهانه سالروز تاسیس آن

مرموز و پر مخاطب

پرونده

پرطرفدارترین شبکه اجتماعی دنیا، ۴ فوریه ۲۰۰۴ توسط زاکربرگ جوان به وجود آمد. این شبکه اجتماعی به دلیل نقض حریم خصوصی افراد و سوءاستفاده از اطلاعات مردم، بارها مورد شکایت افراد حقیقی و حقوقی قرار گرفته است. احتمالا می دانید که فیس بوک در سال های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴ به ترتیب، اینستاگرام و واتس اپ را خریداری کرد و هم اکنون به علت اختلاف نظرهای شدید بنیان گذاران برنامه های یاد شده با زاکربرگ، هیچ یک از آن ها دیگر در فیس بوک کار نمی کنند. در سال گذشته «برایان اکتون» بنیان گذار واتس اپ از کاربران خواست تا از فیس بوک برای جلوگیری از نقض حریم شخصی شان خارج شوند و «کوین سیستورم» و «مایک کی رگر» موسسان اینستاگرام هم در سپتامبر گذشته فیس بوک را ترک کردند. در این شرایط نامناسب، فیس بوک اعلام کرده که قصد دارد قابلیت گپ پیام رسان فیس بوک و نیز بخش تبادل پیام برنامه های اینستاگرام و واتس اپ را در یکدیگر ادغام کند تا گفت وگوی کاربران این سه برنامه با یکدیگر تسهیل شود. در این پرونده علاوه بر ارائه جدیدترین و جالب ترین آمارها درباره فیس بوک، نحوه کسب درآمد این شبکه اجتماعی و چند شکایت از آن را که خبرساز شده، خواهید خواند.

از ایده تا اجرای یکی از باسابقه ترین شبکه های اجتماعی که حاشیه های زیادی داشته است

آیا «زاکربرگ» ایده فیس بوک را دزدید؟

اگر بخواهیم به تاریخچه فیس بوک بپردازیم، باید به وبسایت Facemash اشاره کنیم که زاکربرگ آن را با هدف سرگرمی بین دانشجویان هاروارد ساخت. وبسایتی که در آن دانشجویان به ظاهرِ دوستان خود از روی عکس شان رای می دادند اما حجم بالای دانلود این وبسایت که موجب اختلال در اینترنت دانشگاه شد و همچنین ناراضی بودن بعضی دانشجویان از این که عکس شان در این وبسایت مورد استفاده قرار گیرد، موجب شد دانشگاه وبسایت را مسدود کند.

پس از مسدود شدن وبسایت Facemash بود که «دیویا نارندرا» به همراه شرکایش تایلر و کارمون وینکلووس که پیش از این، ایده یک شبکه اجتماعی به نام هاروارد کانکشن را می خواستند عملی کنند سراغ زاکربرگ آمدند تا از نبوغ برنامه نویسی او استفاده کنند. مارک موافقت کرد که در پروژه آن ها همکاری کند اما همزمان با این ماجرا بود که شیطنت مارک گل کرد و او تصمیم گرفت که ایده یک شبکه اجتماعی فوق العاده را دور از چشم شرکایش عملی کند.

پرداخت غرامت توسط زاکربرگ

مارک ۲۰ ساله در فوریه ۲۰۰۴ به همراه چهار تن از دوستانش برنامه نویسی این شبکه اجتماعی را با نام The Facebook آغاز کردند و این وب سایت در ابتدا برای دانشگاه هاروارد طراحی شد اما مدتی بعد در دانشگاه های دیگر هم توسعه یافت. پروژه اجتماعی آن ها خیلی سریع رشد کرد. با توسعه این شبکه اجتماعی در سال ۲۰۰۵، آدرس این وبگاه به facebook.com تغییر یافت و در سال ۲۰۰۶ محدودیت حضور فقط دانشجویان در این وبسایت برداشته شد و رسما این شبکه اجتماعی در دسترس عموم قرار گرفت. کمی بعد و در همان سال برادران وینکلووس و نارندرا که از زاکربرگ را در پروژه هاروارد کانکشن به همکاری فراخوانده بودند، او را به سرقت ایده خود متهم و رسما از او شکایت کردند. آن ها مدعی شدند، مارک به جای انجام تعهدات خود برای آن طرح، منبع اصلی اطلاعاتی آن ها را برای تاسیس فیس بوک به کار گرفته است. زاکربرگ در ابتدا اعلام کرد، شبکه اجتماعی فیس بوک هیچ ارتباطی با پروژه هاروارد کانکشن ندارد اما چند نوبت شکایت رسمی نارندرا و برادران وینکلووس که تا سال ۲۰۱۱ هم ادامه داشت باعث شد مارک برای حل و فصل موضوع ۴۵ میلیون دلار به هاروارد کانکشن که حالا به کانکت یو تغییر نام داده بود، غرامت پرداخت کند.

شیوه فیس بوک برای کسب درآمد بیشتر که عده زیادی را معترض کرده است

تحلیل و فروش اطلاعات شخصی کاربران

مدتی پیش فاش شد که فیس بوک اطلاعات شخصی بیش از ۵۰ میلیون کاربر را به شرکت «کمبریج آنالیتیکا» -شرکتی که با ترکیب داده کاوی و تحلیل داده ها در فرایندهای انتخاباتی و سیاسی خدمات ارائه می دهد- فروخته و کمبریج آنالیتیکا هم از اطلاعات به دست آمده در تبلیغ انتخاباتی دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۶ استفاده کرده است. این اولین باری نیست که چنین چیزی درباره فیس بوک می شنویم. پایگاه «اینترسپت» سندی از فیس بوک رو کرده است که نشان می دهد این شرکت از اطلاعات مجازی کاربران برای پیش بینی رفتار آن ها استفاده می کند و این پیش بینی ها را به شرکت های تبلیغاتی می فروشد. فیس بوک اطلاعات شخصی افراد شامل روابط میان دوستان، موضوعات مورد علاقه، تعداد و محتوای نوشته ها و زمان حضورشان در شبکه اجتماعی را جمع آوری و طبقه بندی می کند و بر اساس آن ها الگوهای رفتاری کاربران را به دست می آورد. نرم افزار هوش مصنوعی فیس بوک، با قدرت پیش بینی رفتار آینده کاربران به شرکت ها اجازه می دهد با تبلیغات هدفمندشان آن ها را نشانه بگیرند. این سیستم که «پیش بینی وفاداری» نام گرفته است با توجه به اطلاعات ذخیره شده در پروفایل کاربر، تخمین می زند که آیا او به استفاده از محصول یا خدمتی ادامه می دهد یا خیر. این شرکت با خریدن دیگر پیام رسان ها مثل اینستاگرام و واتس اپ به تنوع بخشی و توسعه بخش های درآمدزایی خود فکر کرد اما مدل کسب و کارش بیشتر روی تبلیغ متکی است. ادعا می شود در سال ۲۰۱۵، حدود ۹۵ درصد درآمد جهانی فیس بوک از تبلیغات به دست آمد و تنها ۵ درصد آن حاصل دیگر بخش ها مانند پرداخت بازی های روی پلت فرم فیس بوک، پست های تبلیغاتی کاربران و تجارت الکترونیک بود.

خبرساز ترین شکایت ها از فیس بوک

شاید ندانید اما پشت چهره موجه شبکه اجتماعی فیس بوک که از سال ۲۰۰۴ تا الان موفق عمل کرده و توانسته مخاطبان خود را در سراسر جهان حفظ کند، کلی شکایت و نارضایتی وجود دارد که روح تان از آن ها بی خبر است. در ادامه تعدادی از شکایت ها را که تنها در یک سال اخیر رسانه ای شده است، با هم مرور می کنیم.

- **شکایت از اپلیکیشن فیس بوک مخصوص کودکان**: گروه های حامی کودکان و نوجوانان می گویند که اپلیکیشن پیام رسان فیس بوک مخصوص کودکان بر خلاف قوانین فدرال، اطلاعات شخصی کاربران سنین پایین را بدون تایید والدین شان جمع آوری می کند. در شکایت تنظیم شده آمده است که اپلیکیشن درخواست تایید COPPA را ندارد و کاربر نمی داند آیا واقعاً حریم خصوصی کودکان توسط این برنامه حفظ می شود یا نه!
- **شکایت سهامداران فیس بوک**: زمانی که زاکربرگ، اعلام کرد می خواهد به طور رسمی وارد عرصه سیاست شود، بسیاری از سهامداران انگیزه این کار را قدرت طلبی و دلیل ایجاد تغییرات ساختاری در فیس بوک دانستند و علیه این مولتی میلیاردر شکایت تنظیم کردند.
- **شکایت کارمند سابق فیس بوک به دلیل ابتلا به اختلال روانی**: یکی از کارکنان سابق شبکه اجتماعی فیس بوک از این شرکت به دلیل کوتاهی در محافظت از او در برابر پیام های مخرب محتواهای این شبکه شکایت کرد. او گفته است که بر اساس وظیفه شغلی اش مبنی بر حذف تصاویر و ویدئوهای مبتذل و زننده، روزانه هزاران ویدئو، تصویر و تبلیغ درباره سوءاستفاده جنسی از کودکان، تجاوز، شکنجه، بریدن سر، قتل، خودکشی و... مشاهده می کرده که باعث ایجاد اختلالات روانی در او شده است.
- **شکایت یک وکیل معروف به خاطر مردم**: «max schrems»، وکیل معروف که شهرتش را مدیون درجه یک بودن در حرفه اش است، با حضور در دادگاه کشور «اتریش» شکایتی علیه فیس بوک مطرح و این شرکت را متهم به نقض قانون موسوم به «مقررات حفاظت از اطلاعات عمومی» کرد.
- **شکایت کاربران سامسونگ**: برخی کاربران موبایل های سامسونگ گله دارند که حساب کاربری و اپلیکیشن فیس بوکی که در دستگاه شان نصب شده، حذف نمی شود و کاربر فقط می تواند آن را غیرفعال کند. این نگرانی موجب شکایت علیه این شرکت شد.
- **شکایت «ویتنام» از فعالیت سیاسی در فیس بوک**: ویتنام با شکایت از فیس بوک، این شبکه اجتماعی را متهم کرد که قانون جدید سایبری این کشور را که از ابتدای امسال به اجرا گذاشته شده، نقض کرده است زیرا مخالفان دولت کمونیستی «هانوی» همچنان در این شبکه فعال هستند.
- **شکایت «بلک بری» به دلیل سرقت**: شرکت کانادایی «بلک بری» رسما از شرکت مادر فیس بوک که اپلیکیشن های «اینستاگرام» و «واتس اپ» را هم در اختیار دارد، به دلیل سوءاستفاده از حق امتیازات و اختراعات متخصصان اش شکایت کرد.

۶ آمار جالب درباره فیس بوک و پیام رسان های زیر مجموعه اش

۲/۳۲ میلیارد طبق آماری که در ۳۱ دسامبر ۲۰۱۸ میلادی منتشر شد، فیس بوک بیش از ۲/۳۲ میلیارد کاربر فعال در سراسر جهان دارد.

۵ درصد در سال ۲۰۱۸ تعداد کاربران اینستاگرام از مرز یک میلیارد گذشت و نرخ رشدی معادل ۵ درصد داشت. این نرخ رشد از سرویس های پیام رسان مشابه در همین سال بیشتر است.

۱۱/۹۷ میلیارد درآمد فیس بوک در سه ماهه اول سال ۲۰۱۸ حدود ۱۱/۹۷ میلیارد دلار بوده است. این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته میلادی ۴۹ درصد افزایش داشته است.

۱/۵ میلیارد واتس اپ با ۱/۵ میلیارد کاربر، محبوب ترین پیام رسان در جهان است. بنابراین تعداد کل کاربران زیرمجموعه های فیس بوک، اینستاگرام و واتس اپ فاصله چندانی تا پنج میلیارد ندارد.

۱۶۰ دلار پیش بینی های جدید شرکت پژوهشی «سیترون ریسرچ» نشان داده است که سهام فیس بوک در سال ۲۰۱۹ میلادی می تواند با ارزش ۱۶۰ دلار به ازای هر سهم فروخته شود.

۱۳۸/۳ میلیارد براساس سهام و سود فیس بوک در سه سال گذشته، ارزش خالص فیس بوک در سال ۲۰۱۸ میلادی فقط کمی از ۱۴۰ میلیارد دلار کمتر بود.

منابع این پرونده: میزان- اقتصاد آنلاین- ویکی پدیا- ایسنا- زومیت- Louisem.com- Statista.com

جدول سخت [شماره ۵۳۷]

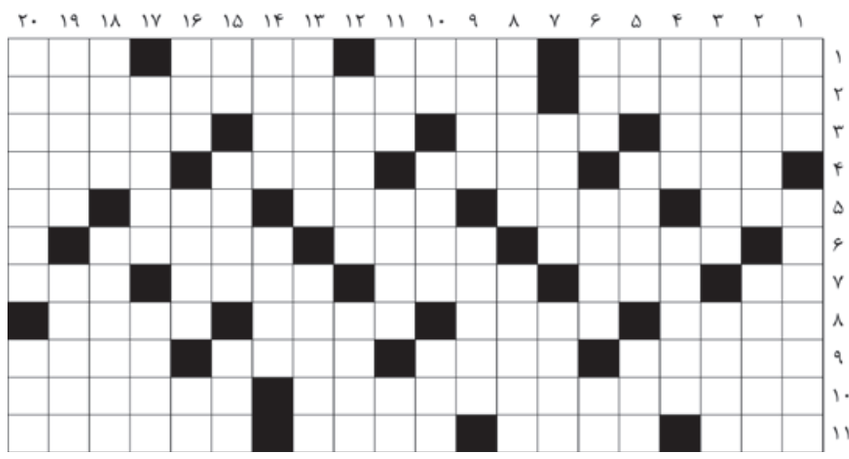

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی:
۱- آگاهی و بیداری- تاریخ نگار- بزرگ تر- انگور عرب ۲- مبارز خستگی ناپذیر علیه نژادپرستی در آفریقای جنوبی- از بنیان گذاران حزب سوسیالیست شیلی که در جریان بمباران ساختمان ریاست جمهوری کشته شد ۳- استوار- دل انگیز- بخش انتهایی پرچم گل- انتهای دو فک پرندگان ۴- همدم- مجهز به سلاح- مهم ترین محصول کشاورزی ترکمنستان- پوشاک ۵- آبشاری در کانادا- شهری در ایتالیا- مفید و موثر- گفتم ز مهر و رزان رسم... بیاموز- داخل ۶- نوعی کامیون- جریان متناوب برق- بازیگوشی ۷- سفید آذری- از حروف مقطعه قرآن- مختصر و کوتاه- بزن بهادر- بسیار بد و ناگوار ۸- رفت و آمد- نوبت- چند وکیل- چهار پا ۹- پرداخت وجه به حساب بانکی- امانتداران- سخن توأم با کنایه- فایده ۱۰- رمانی از شارلوت مری ماتیسن، بانوی نویسنده انگلیسی- حاصل تاثیر چند عامل ۱۱- میوه تابستانی- خرمای زرد و خشک- پرداختن به کاری برای سرگرمی- موفق

عمودی: ۱- امت ها- نوعی جلبک طلایی رنگ تک سلولی ۲- شهر ساحلی برزیل که به شهر آفتاب مشهور است- دیده بان ۳- انواع خوراکی ها از قبیل آجیل و شیرینی- راه فرار ۴- جسمی- اختراع مارکونی ۵- زائوترسان- بنیان یک ظرفیتی مشتق از بنزن- چانه ۶- متحیر- تپه باستانی آتن- تکرار حرفی ۷- واحد اندازه گیری شدت جریان الکتریکی- دیگر ۸- نوعی سلاح که پی در پی شلیک می کند- تمسک جوینده ۹- باران تند و شدید- بیگانگان ۱۰- نقش هنرپیشه- فیلسوف- نیتروژن ۱۱- نیکو- پایتخت نروژ- ورم ۱۲- افشانه- جامعه ای که اساس آن بر تعاون استوار است ۱۳- شهری در ترکیه- زورگو ۱۴- ستاره- نوعی دوخت در خیاطی ۱۵- خشکی- جهاز شتر- پرنده ای لذیذ گوشت ۱۶- از سرداران بهرام چوبین- بزرگ ترین پهپاد ایرانی- راهی که به آخر نمی رسد! ۱۷- شهرستانی در استان اصفهان- نقطه های ریز عکس ۱۸- سیمرغ- نویسنده اتریشی رمان شطرنج باز ۱۹- پشیمانی- سیخ کباب ۲۰- بهترین استفاده از زمان و امکانات موجود برای رسیدن به هدفی معین- بی فایده

حل جدول شماره ۵۳۶

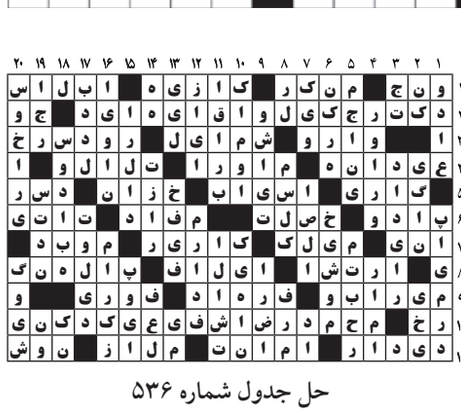

جدول متوسط [شماره ۷۳۲۶]

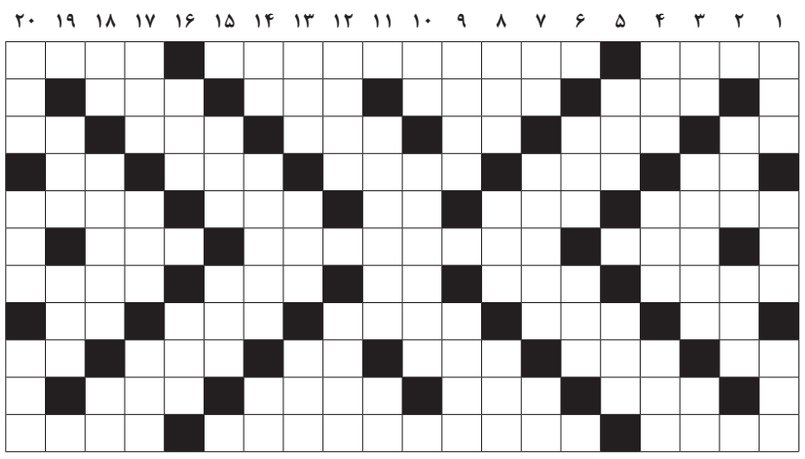

طراح جدول: امید موسوی

افقی:
۱- روش و شیوه- نویسنده ایرلندی داستان های کوتاه- اسب سرکش ۲- قایق- دودل- چهارمین سوره قرآن کریم- بیهوشی ۳- از اقمار مشتری- خواهش- چه وقت- نخوت- پسر- آفت گندم ۴- بی حس- پرستار بیگانه- شکسته- سخن زیر لب- درون دهان ۵- فیلسوف آلمانی- پوشش جنگی- چهارمن تبریز- از حبوبات- تابناک ۶- مرقد- شهری در آذربایجان غربی- شکاف ۷- مساوی- مردم- تکرار حرف- جراحت- داد و ستد ۸- راس- گونه- زلف- سرزمین بلقیس- فرمان هنری ۹- یادداشت- از درندگان- اسود- دربست کارخانه- بردباری- اندازه ۱۰- نارس- هماهنگ- اندوه- نقاره ۱۱- اصطلاحی در شطرنج- از نشریات مهم دوران مشروطه- پیرو

عمودی: ۱- مخفی- ساقه خشک غلات- ساز ۲- محبت و دوستی- مدهوش ۳- مایه حیات- از ماهی های خلیج فارس- اندک ۴- خامه- تله- از پرندگان شکاری ۵- سلاح کاشتنی- کوه ۶- رعشه- لوس ۷- زهر- رئیس پاسبانان- اتمسفر ۸- بلدرچین- امر به سکوت- ضیافت ۹- پوست دباغی شده- جذاب ۱۰- رفوزه- ادویه ای خوشبو که به آن زیره سبز نیز می گویند ۱۱- از توابع مثلثاتی- تلخ ۱۲- آتشگیره- شامخ ۱۳- سهولت- خاتم- از حروف الفبا ۱۴- نت ششم- ورم رگ های پا- قدم یکپا ۱۵- جهیدن- سایه ۱۶- غذای زمین- غربیل ۱۷- خرما- رود مرزی- شمع ۱۸- گشاده- امتحان ورودی- رمز ۱۹- کوزه- جامه درویشان ۲۰- قوت لایموت- دورویی- محصول آتش

حل جدول شماره ۷۳۲۵